Nadchodzi rozszerzona odpowiedzialność producenta. Co szykuje rząd?

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent
Opublikowano: czwartek, 05, czerwiec 2025 09:15
Adrian Pokrywczyński
Odsłony: 993

W wykazie prac legislacyjnych rządu pojawiła się zapowiedź ustawy dotyczącej rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP). Miałby być to drugi filar nowego systemu gospodarki odpadami, o który od dawna apelują samorządowcy.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez administrację rządową Polska zobowiązana jest do zapewnienia stosowania nowych regulacji Unii Europejskiej dotyczących opakowań i odpadów opakowaniowych. Rekomendowanym rozwiązaniem jest przyjęcie projektu ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych, która zastąpi ustawę z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Jego głównym celem będzie wprowadzenie tzw. rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP) czyli zasady, zgodnie z którą producenci ponoszą odpowiedzialność finansową i organizacyjną za cały cykl życia swoich produktów, w tym za ich zbiórkę, recykling i unieszkodliwianie.

Proponuje się, żeby nowy model systemu ROP dla opakowań opierał się na następujących założeniach:

1. Wprowadzenie definicji z prawa europejskiego w tym zastąpienie dotychczasowych definicji wprowadzającego produkty w opakowaniach oraz wprowadzającego opakowania – nową definicją producenta.
2. Wprowadzenie, w ramach odpowiedzialności finansowej producenta, opłaty opakowaniowej, ponoszonej za każdy kilogram opakowania, w tym opakowania produktu w opakowaniu, które udostępnia po raz pierwszy na terytorium państwa członkowskiego lub rozpakowuje, nie będąc użytkownikiem końcowym.
3. Ustanowienie marszałków województw organami odpowiedzialnymi za kontrolę poprawności naliczania i uiszczania opłaty opakowaniowej oraz redystrybucję wpływów z tytułu tej opłaty.
4. Powierzenie NFOŚiGW zadań organizacji odpowiedzialności producenta, która w imieniu producentów będzie realizowała obowiązki wynikające z ROP, w ramach zamkniętego obiegu finansowego.
5. Powierzenie IOŚ-PIB zadań analitycznych i badań w zakresie systemu ROP.
6. Powierzenie ministrowi właściwemu do spraw klimatu nadzoru nad systemem ROP.
7. Zniesienie od 2028 r. obowiązku osiągania przez producentów wnoszących opłatę opakowaniową (obecnie wprowadzających produkty w opakowaniach) określonych poziomów recyklingu. W związku z tym po zakończeniu okresu przejściowego, czyli od 1 stycznia 2028 r., dokumenty potwierdzające recykling (DPR) oraz dokumenty potwierdzające odpowiednio eksport odpadów opakowaniowych albo wewnątrzwspólnotową dostawę odpadów opakowaniowych w celu poddania ich recyklingowi (EDPR) zostaną zastąpione przez nowe instrumenty sprawozdawcze.
8. Zniesienie od 2028 r. opłaty produktowej za opakowania.
9. Dostosowanie bazy BDO do wymagań ROP.
10. Wprowadzenie 2-letniego okresu przejściowego, po którym nastąpi pełne wdrożenie systemu ROP dla opakowań.
11. Zakłada się, że na skutek wprowadzenia nowego modelu systemu ROP, organizacje odzysku opakowań (spółki akcyjne) po okresie przejściowym, tj. w 2028 r., zakończą swoją działalność w dotychczasowej formie.
12. Zakłada się, że podobnie jak dotychczas producenci (obecnie wprowadzający produkty w opakowaniach), po uzyskaniu stosownego zezwolenia wydanego przez ministra właściwego do spraw klimatu, będą mogli samodzielnie realizować obowiązki wynikające z ROP.
13. Zakłada się zachowanie funkcjonującego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz obowiązków gmin w tym zakresie (m.in. odpowiedzialność za organizację systemu

Phoca PDF

gospodarowania odpadami komunalnymi, organizacja zamówień na odbiór i zagospodarowanie odpadów, współpraca z przedsiębiorstwami gospodarującymi odpadami). Przy czym planuje się dodatkowo wprowadzenie obowiązku informowania mieszkańców o kosztach gospodarowania odpadami komunalnymi oraz partycypacji w tych kosztach producentów.

14. Planuje się wprowadzenie zachęt do stosowania hierarchii postępowania z odpadami poprzez propagowanie tworzenia i skutecznego działania systemów ponownego użycia i ponownego napełnienia opakowań, które nie zostały objęte systemem kaucyjnym oraz wspieranie rozwoju sektora opakowań wielokrotnego użytku, poprzez wprowadzenie zachęty podatkowej (ulga opakowaniowa).

Projekt otrzymał oznaczenie UC100. Jego przyjęcie Rada Ministrów planuje na III kwartał tego roku.

Phoca PDF